

M A T E R I A
T E N T A M I N I S
Q U O D
I N R E G I O
A R C H I - E P I S C O P A L I
N O B I L I U M C O N V I C T U

EX PRÆLECTIONIBUS DOMESTICIS

Quovis cui libuerit, periclitante subiturus est
Anno M. DCC. LXV. Die Mense Septembri.

ILLUSTRISSIMUS COMES
ALOYSIUS DE BATTHYÁN Perpetuus in
Németh Ujvár Poeseos Studiosus

T Y R N A V I Æ,

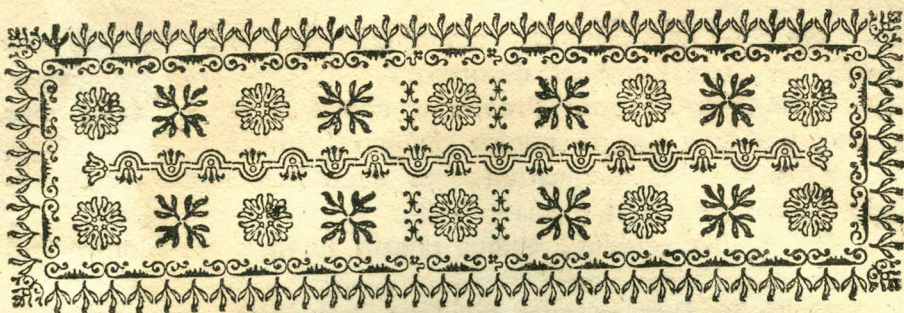
TYPIS COLLEGII ACADEMICI SOCIETATIS JESU,
ANNO UT SUPRA.

KNY-18-00615

Q U A E S T I O N E S E X G E O G R A P H I A .

Uasnam in Partes orbis terrarum dividitur?

Quas in Partes orbem veterem divisere antiquiores Geographi?

Quarta orbis Pars a quo inventa unde nomen traxit?

Quem situm Quatuor orbis partes obtinent?

Qui Europæ termini? quæ ejus magnitudo? intra quem Longitudinis & Latitudinis gradum?

Quæ præcipuæ Europæ partes; quæ Imperia, Regna, & liberæ Republicæ?

Quæ in hac orbis parte Regiminis forma, quæ Linguae usitatae?

Quis Lusitaniæ situs, qui fluvii, ubi oriuntur, qua decurrunt, quo se exonerant?

In quas Provincias dividitur Lusitania, quæ in singulis præcipuæ, & a qua re celebres urbes?

Quæ terræ indoles, qui Incolarum mores, quæ Religio, quæ Regiminis forma?

Quo nomine prisca Romani Regionem hanc appellabant?

Qui Hispaniæ Limites , qui fluvii , ubi oriuntur , in quæ maria per quas Regiones decurrunt ?

Quæ Regna , quas Provincias complectitur Hispania , quæ in singulis , & a qua re notatu digniores urbes ?

Quæ Cæli solique natura , qui genti huic mores , quæ Religio , quæ Regiminis forma ?

Qui Galliæ termini , quibus rigatur fluvii , ubi illorum fontes ubi ostia ?

Gallia universa in quas dividitur Provincias , quæ celebriores in singulis urbes , nominatim quæ Parlamento gaudent ?

Quæ soli indoles , quis Gallorum genius , quæ Religio , quæ Regiminis forma ?

Quis Italiæ situs , quibus ea fluvii interfecatur , quo ii sese effundunt , superior Italia quos continet Ducatus , quorum illi juris sunt , quæ in singulis urbes memoratu digniores ?

Quæ in superiori Italia Respublicæ , Dominium Venetum quas complectitur Provincias , quas in illis urbes Nobiliores numerat ?

Quæ magni Ducatus Hetruriæ divisio , quæ in singulis partibus urbes præcipuæ ?

Ditio summi Pontificis in quas provincias dividitur , quæ singularum urbes celebriores ?

Regni Neapolitani quæ generalis & particularis divisio , quæ singularum partium urbes elegantiores ?

Quæ in tribus Siciliæ vallibus memoratu digniora loca ?

Quid in Sardinia , Corsica , Melita præ cæteris notatu dignum ?

Qui Italorum mores ? quæ terræ fertilitas , quæ Religio ?

Quid complectitur magna Britannia , quæ illam maria cingunt ?

Qui Angliæ , Scotiæ , Hiberniæ fluvii præcipui ?

Quibus Provinciis constat Anglia , quæ in illis urbes eminent ?

Quas urbes Scotia Septentrionalis , quas item Meridionalis numerat ?

In quas partes dispescitur Hibernia , quas illæ urbes censent cæteris illustriores ?

Quæ in tribus his Regnis soli indoles , quis Incolarum genius , quæ Religio , quæ Regiminis forma ?

Quæ

Quæ Generalis Belgii divisio , qui limites , qui præcipui fluvii ?

Quæ in decem Belgii Catholici Provinciis Austriaci , quæ Gallici , quæ item Hollandici juris sunt , quæ Majores singulorum , quibusque rebus conspicuæ urbes ?

Belgium Fæderatum , quas continet Provincias , quas censeat urbes nobiliores ?

Quis Helvetiæ situs ? qui majores fluvii ?

Qui in Helvetia Cantones , quæ clariores in illis urbes ?

Quæ apud subditos , quæ item apud Socios Helvetiorum loca nobiliora ?

Quæ terræ & Incolarum indoles , quæ illorum in Ecclesiâ & Pontifices merita ?

Germania quos habet terminos , quos quave decurrentes fluvios ?

Quæ in Imperio Germanico Regiminis forma , qui ordines statusque in eodem ?

Quæ Imperii Germanici divisio ?

Quas Regiones complectitur Circulus Austriacus , quæ in illis urbes præcipuæ nominantur ?

Quis Circuli hujus Director & Dominus ?

Quæ Circuli Bavarici Regiones Electori Bavaro subjectæ sunt ?

Qui Circuli Bavarici Directores ?

Qui in hoc Circulo status Ecclesiastici , qui item Seculares Principes ?

Qui Principes Sacri , qui item Principes Profani , in Circulo Suevico reperiuntur ?

Quid Austriaca Domus , quid Dux Baviaræ in hoc Circulo possident ?

Qui Circuli Directores ?

Qui in Circulo Rhenano superiore Ecclesiastici Laicique Principes ? qui Circuli hujus Directores ?

Qui item in Circulo Rhenano Inferiori , seu Electorali , quis hujus Dux atque Director ?

Quibus Regionibus tam Sacri quam Profani Principes in Circulo Westphalico dominantur ?

Ad quos Circuli hujus Directio pertinet ?

Quæ Regiones in Circulo Franconico Ecclesiasticis , quæ item
Secularibus Principibus parent?

Qui Circuli hujus Directores?

Quæ Provinciæ Electori Saxoniae subjectæ sunt?

Quid in hoc Circulo Elector Brandenburgicus possidet?

Qui reliqui Principes Seculares , qui olim Episcopatus?

Qui Circulorum Saxoniae superioris & Inferioris Directores?

Quæ Electoris Haunoverani Provinciæ?

Quibus Ditionibus status Ecclesiasticus imperat , aut olim
imperavit?

Qui reliqui Principes Seculares in hoc Circulo numerantur?

Quid magna Peninsula , Scandinavia complectitur , qui Nor-
vegiæ Limites?

Quas numerat Provincias Norvegia quas in illis urbes me-
moratu digniores?

Quæ terræ indoles , qui Norvegorum mores , quæ Religio?

Qui Qualesque Laponæ?

Quis situs Sveciæ , quæ aquæ?

Quæ Sveciæ partes , quæ earum loca præcipua?

Quæ soli fertilitas , qui Svecorum mores? quæ Religio , quæ
Regiminis forma?

Qui Daniæ termini , quod Cæli solique ingenium?

Quæ Daniæ Provinciæ , quomodo eæ dividuntur , quas ur-
bes ampliores numerant?

Quod illic Regimen , quæ Religio?

Quibus terris contermina est Hungaria , qui illius fluvii
maiores?

Quos Comitatus continet Hungaria Occidentalis , quos Me-
ridionalis , quos item Orientalis & Septentrionalis , unde ii no-
men sortiuntur , quæ in illis urbes memoratu digniores cen-
sentur ;

Quod soli Incolarumque ingenium , quæ Religio , quæ Re-
giminis forma?

Quot & qui status Hungariæ , quis modus Judiciorum?

Quot & quæ in Hungaria Academiae?

Quæ publica Juvenum litteris operam dantium Contubernia?

Qui errores occurrant in Scriptoribus de Hungaria?

Quæ

Quæ urbes meliores visuntur in Transylvania, Hungarica, quæ in Siculica, quæ item in Saxonica?

Quæ urbes in Sclavonia & Croatia præ cæteris nominari merentur?

Polonia quibus Regionibus cingitur, quibus fluviis rigatur?

Qui in Majore Minoreque Polonia, Russia item Rubra Palatinatus urbesque meliores?

Quæ Lithvaniæ divisio, quæ in ejus partibus loca nobiliora?

Quos Palatinatus censet Borussia Polonica, quas Provincias Borussia Brandenburgica, quas utraque meliores urbes?

Qui Moscoviæ fines, qui majores fluvii?

Quæ illius partes, quæ urbes præcipuæ?

Qui incolarum mores, quæ Religio, quæ Regiminis forma?

Quæ Provinciæ Turciam Europæam constituunt, quæ loca in illis notatu digniora?

Quæ celebriores cum suis Urbibus Antiquæ Græciæ Provinciæ?

Quis hodiernæ Græciæ status, quæ terræ fertilitas, quæ Turcarum ingenia?

Q U Æ S T I O N E S

Ex Historia Universali, de Regnis & Provinciis.

Quis antiquæ Lusitaniæ status?

Quo pacto & quando Lusitania peculiare esse Regnum, coepit?

Quo casu Lusitania Hispaniæ juncta est, & quamdiu Hispanis paruit?

Quomodo ad hodie regnantem Familiam devenit, & quis ex ea nunc Rex?

Hispaniam qui populi usque ad Romanos tenuerunt?

Quis primus Gothorum in Hispania regnavit, quis ex Regibus Gothis Catholicam in Hispaniam religionem invexit?

Qua occasione Mauri in Hispaniam penetrarunt?

Quis illos tota Hispania ejecit?

Qua ratione Hispania Domui Austriacæ obvenit?

Quo

Quo pacto hodie regnans Borbonica Regum Galliae Domus Hispaniam obtinuit, quis nunc ex illa regnat?

Galliae quis status ante Francorum adventum, quando & quomodo ii in Gallias transmigrarunt.

Quis Merovingicae Regum Galliae stirpis Auctor, quot ex illa Reges imperarunt, in quo ea desit?

A quo Carolinorum Regum stirps ortum ducit, quot ex illa Reges, quis postremus?

In quo Regia Capetiorum stirps coepit, quot Reges numeravit, in quo defecit?

Quis Regiam dignitatem ad Valesiam stirpem transtulit, in quo ea, & post quot annorum Seriem extincta est?

Quis ex Borboniorum stirpe primus imperavit, quis hodie imperat?

Quo pacto Italiae Regnum ad Carolum Magnum devenit?

In quos Principatus illud tempore Interregni Magni divisum est?

Superior Italiae pars quos hodie Dominos habet?

Provinciae summo Pontifici subiectae per quos Ecclesiae donatae sunt?

Florentia quando Respublica esse desit, quis primus ejus Dux renunciatus, quis hodie Magnum hunc Ducatum obtinet?

Regnum utriusque Siciliae, quomodo ab Imperatoribus Graecis ad Sacracenos: ab his ad Normannos, ac dein ad Svevos Imperatores transiit?

Quomodo a Svevis ad Familiam Andegavensem Arragonios, Austriacosque ejus possessio translata est?

Quomodo ad hodie Regnantem Borbonicam Domum transiit, quis ex ea nunc illi imperat?

Sardinia durante Interregno magno quos Dominos nacta est, quomodo ad Hispanos Austriacosque, & ab his ad hodie regnantem Ducum Sabandiae Familiam translata est?

Quae Reipublicae Venetorum Origo?

Quid in Anglia gestum antequam Egbertus universae Angliae primus e Regibus Anglo Saxonibus praesset?

Quis Anglo-Saxonum Regum Anglis postremus imperavit, quomodo ab his ad Normannos, ac postea ad Comites Ande-

ga-

gaves Angliæ Corona translata est, quis eorum Hiberniam Angliæ adjunxit?

Quo tempore Richemondia Comites Angliæ solum conscenderunt, quæ sub Henrico Octavo, secundo ejus stirpis Rege, rerum in Anglia conversio?

Quid de Regia Stuartarum Domo, sub qua Scotia Angliæ accessit, memoratu dignum?

Quando Electorum Hannoveranorum Domus Angliæ præesse cepit, quis ex illa hodie solum tenet?

Quid de Universis Belgii Provinciis generatim dicendum?

Quæ Belgicorum tumultuum, ac Reipublicæ Batavorum origo?

Quæ veterum Teutonum origo?

Quibus nominibus vocabantur veteres Germani?

Qui veteris Germaniæ Limites?

Quæ fors Germanorum sub Julio Cæsare?

Quæ ejus fortuna a Constantini M. temporibus usque ad Carolum M.

Quæ ejus vicissitudines sub Carolo Magno & ejus successoribus?

Quæ initia Archi - Episcopatus & Electoratus Moguntini, quis hodie Elector?

Quid de Trevirensis Archi - Episcopatus & Electoratus initiis dicendum, quis modo illi præest?

Quid de Archi - Episcopatus & Electoratus Colonienfis initiis sentiendum, quis primus Elector, quis hodie?

Quæ exordia Regni & Electoratus Bohemici?

Quæ præcipuæ mutationes in Regno hoc a temporibus Zecci usque ad nostra tempora?

Quis Regium & Electoralem titulum in Bohemiam jure perpetuo transtulit? quis nunc & quo jure Bohemiam possidet?

Quis Bojariæ seu Bavariæ status priscis Romanorum temporibus?

Quomodo Bojaria a primis Bojorum Ducibus ad Carolum Magnum transit?

Quis extincto Carolino stemmate Bojariæ imperavit?

Quis hodie regnantis in Bavaria Witelsbachianæ Familiæ Auctor?

Quis Electoralem in eam dignitatem uti & Palatinum transtulit, quis ex illa hodie Bavariae Dux est?

Quae Palatinatus facies ante Caroli M. tempora?

Quid de antiquis Comitibus Palatinis sentiendum?

Quinam illi extincta stirpe Carolina donec is Witelsbachianae Familiae obtigit imperabant?

Quamdiu Domus Bavarica Palatinum simul ac Bavariam tenuit, sub quo ab ea Palatinatus divisus est?

In quot deinde lineas Palatina Familia divisa est?

Quis Electoralem dignitatem in Palatinum jure perpetuo induxit?

Quis & ex qua linea hodie Elector Palatinus?

Quid de Saxonia ante Caroli Magni tempora sentiendum?

E quibus Familiis Duces post Carolum Magnum in Saxonia regnarunt?

Quis Electoralem dignitatem in Saxoniam invexit?

Quis Ernestinae & Albertinae stirpis, ex qua omnes hodie Saxoniae Duces, Auctor, ex qua harum stirpe & quis hodie Elector?

Quis Brandenburgiae primus Marchio, quis primus Elector?

Unde originem ducit hodierna Domus Electoralis?

Quis hodiernae Domus Electoralis Brunsvicensis Conditor?

In quot ramos stirps Brunsvicensis hodierna dividitur?

Quis ex illa primum Electoris titulo donatus est, quis ea hodie gaudet?

Quid de Austria Styria Carinthia Carniolia Tyroli generatim dicendum?

Qui primi Austriae Marchiones, Duces, Archi-Duces?

Qua occasione Austriae possessionem adiit Domus Habsburgica?

Quo pacto Styria, Carinthia, Carniolia & Tyrolis obvenire Austriae?

Svecia ad quem initia Regni, ad quem item initia Religionis Christianae refert?

Quando Sveciae Dania ac Norvegia adjuncta fuit?

Qui celebriores Sveciae Reges erant ex illis, qui soli deinde Sveciae imperarunt, quis hodie Rex?

Quis Regni & Religionis Christianae in Dania Fundator?

Quis

Quis hodie regnantis Comitum Oldenburgicorum Familiæ
Auctor, quis nunc Rex?

Quo tempore in Regnum hoc Lutheri secta penetravit,
quo item tempore illud hæreditarii juris effectum?

Hungaria quibus olim nominibus apellata fuit, quos habuit
Dominos?

Quæ Hunnorum origo, quo tempore illos primum clarere
cepisse Sinici Annales testantur?

Quo anno & quo Rege Hunni ex Asia in Europam Com-
migrarunt, quove Pannoniam occuparunt?

Qui Reges a Palambere usque ad Attilam a Scriptoribus
nominantur, quo anno Attila ad solium evectus?

Quid de primis sex Hunnorum Ducibus sentiendum?

Quando Christiana Religio apud Hunnos initium sumpsit?

Qualis Attilæ obitus, quæ fors Hunnici Imperii a morte
Attilæ?

Quales nam populi Avars fuere, quo tempore quave
ratione in Europam delati sunt, quomodo Pannoniam occu-
parunt?

Quando & a quo debellati Avars?

Num eodem cum hodiernis Turcis genere, ortu sunt Hun-
gari?

Quem circiter annum Hungari in Transylvaniam venerunt,
quo Duce?

Quæ initia Religionis Christianæ apud Hungaros?

Quando & a quo Baptizati Gejza & S. Stephanus?

Quomodo & quando S. Stephanus Rex?

Quare Corona Hungariæ dicitur Sacra Angelica Apostolica?

Quot & unde Domo Hungariæ Reges, quo anno hodie
feliciter regnans Augustissima nostra Regnum adiit?

Quæ merita Regum Ungariæ in externos Principes?

Quæ in Ecclesiam Catholicam?

Qui & a quibus fundati Ungariæ Episcopatus?

Quid de primis Poloniæ Rectoribus ac nominatim Leccho
memoriæ proditum?

Qua occasione Piaſtorum Familia Poloniæ capit præſſe,
quis ex illa Polonos ad fidem orthodoxam, quis item ad Polo-
nos Coronam Regiam adduxit?

Quo pacto Poloniæ Regnum ad Jagellonicum stemma translatum?

Quis ultimus e Jagellonica stirpe Poloniam rexit, unde dein Poloni Reges petierunt, quis eorum hodie Rex est?

Borussia qua ratione Dominos nacta est ordinis Teutonici Equites?

Qua occasione ejus possessione dejecti sunt Equites Teutonici?

Quis Ducum Regiam ad Borussiam dignitatem transtulit, quis eam hodie obtinet?

Inter Moscoviæ Duces quis primus Christo nomen dedit?

Quando Imperatoris titulum Petrus I. assumpsit, quid ille Russiæ præstitit, quis illam hodie gubernat?

Quando Turcæ stabilem in Europa sedem fixere, quis illis hodie imperat?

Q U Æ S T I O N E S

Ex arte Numaria, prout ea veteres Numos complectitur

DE NUMIS ANTIQUIS UNIVERSIM?

Unde Numi pecuniæ, monetæ, compellatio?

Qui Numi generatim pro veteribus habendi sunt?

Qua ex materia ii conflati erant! qui ex electro?

Quid *Billons*, quid *Metallines*, quid item *Medailles fourrées*, seu Numi pelliculati?

Quid Numi conscripti, seu contorniati, qui serrati seu denticulati?

Quid de Numis quadratæ figuræ sentiendum?

Qui Numi præ cæteris rari?

Quæ regulæ ad detegendam Numorum falsitatem?

Quæ divisio Numorum ratione diametri?

Quæ eorum divisio ratione ponderis seu apud Græcos seu apud Romanos, qua libra expendendi?

Quæ

Quæ Numorum ab imagine signata a Principe, loco, ritu Sacro, Nomina?

In quot classes Numi universim distribuendi?

Quæ facies Numi adversa vel antica, quæ averſa vel poſtica, quid item Epigraphe, quid inſcriptio?

An Hebræi, aut Græci, Ægyptii, Phœnices primi Nummos percufferint?

DE NUMIS ROMANIS REPUBLICA LIBERA?

Quid æs grave, quando ſignari captum, quæ aſſis partes?

An aliqua Numiſmata graviora aſſe librâli?

Quando argentum, quando aurum ſari ferique captum eſt?

Quæ in primis Romanorum Numis ſigna occurrunt?

Quid Denarius, Quinarius, Sestertius, quæ horum computandorum ratio?

Quæ ſingulorum, uti & aſſis ejusque partium notæ?

Qui cudendæ monetæ domi forisque præſuerunt?

Quid in Nummis familiarum Romanarum Prænomen, Nomen, Cognomen, unde hæc petita?

Qui Magiſtratum tituli leguntur?

Deorum Dearumque quæ peculiaria ſigna?

Qui Numi magis Hiſtorici?

Quæ Numericæ ſigla, aut Monogrammata apud Romanos?

Quid Alphabeta, aut Numerorum ſeries uſus habuerint?

DE NUMIS AUGG. AUGUSTARUM ROMANÆ FABRICÆ?

In quot classes Numi ænei dividendi ſpectata diametro?

Quando deſinant Numi magni æris, & argenti puri?

Quæ ætas florentis quæ labascentis Imperii?

Quando Latina lingua in Numis degenerare capit, quando literarum elegantia penitus prolapſa eſt?

Quis ornatus capitis Augg. Auguſtarum?

Quis ornatus capitis Divorum?

Qui tituli ſeu Muneris, ſeu ab adulante Senatu?

Cui primum data compellatio Pii, cui Felicis?
Quando titulus Pontificis Maximi capit, quando a Christianis Imperatoribus omissus?
Qui tituli seculo quarto substituti?
Quomodo consecrationes Augg. Augustarum depingantur?
Quæ signa peculiariter averfarum partium Historica?

Q U Æ S T I O N E S

Ex Arte Scutaria?

Quid Scuta in genere, quæ nominis hujus origo, quis illorum finis?

Quibus ea præterea compellari solent nominibus a Latinis, Germanis, Gallis?

Quæ artis Scutariæ origo, quæ præterea artis hujus nomina apud Latinos, Germanos, Gallos?

Quo tempore Scutorum usus capit, cuique is præcipue attribuendus est?

Quo tempore Scutorum usus a Germanis ad alias Nationes transit?

Quot & quæ sunt præcipua Scutorum genera?

Quam variæ sunt Scutorum formæ, quæ apud quas Nationes usitationes?

Qui præcipui sunt Scutorum situs, & quæ in situ ipso observatio?

Quid Campus & Area Scuti, quibus præcipue Lineis in minores areas Scutum secari solet? & quæ singularum sectionum nomina?

Quid de Tincturis generatim dicendum, quam multiplices illæ & quomodo exprimi solent?

Quis modus tincturas in Scutis adhibendi, & quæ circa illas observatio?

Quid figuræ Scutorum & quam eæ multiplices?

Quis numerus figurarum cum primis naturalium si ejusdem, quis item si diversæ sint speciei, quid campus conspersus?

Quis figurarum ejusdem speciei ordo, quis item earum universim situs?

Quæ

Quæ ratio Campi colorati, vel metallici, adfiguras coloratas, vel metallicas tenenda, & quomodo ope hujus idem Scutum variari potest?

Quæ regula circa figuras tingendas præsertim naturales observanda?

Quid Scuta loquentia sive æquivoca?

Quis ordo situs in conjunctione plurium Scutorum tenendus?

Quid in Scutis Illustrium Fæminarum observandum?

Quæ regulæ in conjunctione plurium insignium in unicum Scutum?

Quæ præcipua in extimis Scuti partibus ornamenta, quid nominatim de coronis, quid item de Ecclesiasticis ornamentis?

Quid Galeæ, quam eæ multiplices, quis earum ordo, situs supra Scuta?

Quid de Scutigeris ac Palliis?

Quid Scutorum Anatomia, & quis in ea procedendi modus?

Ejus periculum facere in Scutis Augustissimæ Reginae nostræ?

Quis ratio? Certe colorati, vel metallici, adque colorati
res, vel metallici, tenenda, & quomodo ope huius idem seu
tam variis potest?

Quae ratio? Certe figurae in quibus praeterit naturae ob-

Quid scire? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quis ratio? Certe in quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quid in quibus? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quae ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?

Quae ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quis ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quid ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quae ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?

Quis ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quae ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quid ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quae ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?

Quis ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quae ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quid ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?
Quae ratio? In quibus? In quibus? In quibus? In quibus?

